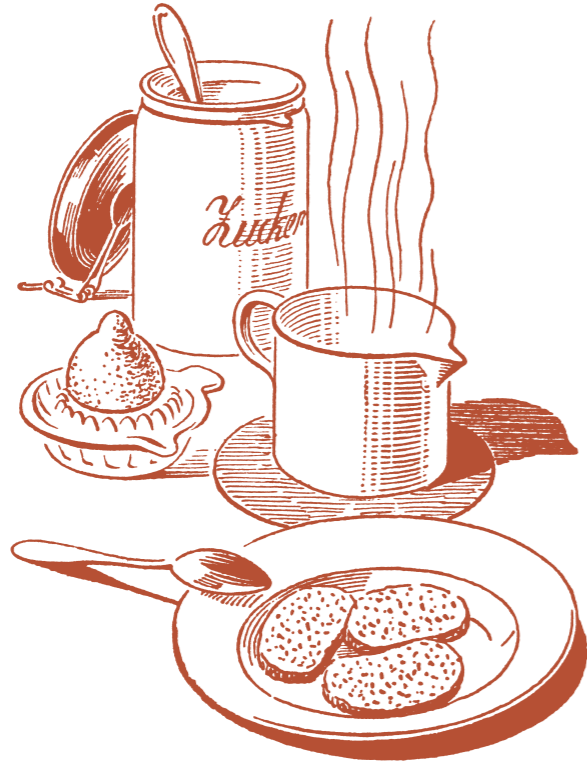

Petra Laurin

*Sladké
recepty*

*Němců
z Jizerských hor*

*Süße
Rezepte*

*der Deutschen
aus dem Isergebirge*

Dům česko-německého porozumění
v Rýnovicích 2021

Cukroví

Zázvorové placičky

280 g mouky
½ kypřícího prášku
2 vejce
200 g cukru
20 g zázvoru (čerstvé nastrohaného)
140 g másla

Všechny přísady rychle uhněteme do křehkého těsta. Křehká těsta jsou velmi měkká, proto je před dalším zpracováním musíme nechat dobrou hodinu vychladit. Studené těsto rychle rozválíme, krájíme na malé čtverce nebo trojúhelníky, nebo vypichujeme formičkou (případně malou skleničkou). Plech na pečení vymažeme nebo vyložíme papírem na pečení, placičky na něj volně pokládáme a pečeme při 180 °C cca 20 minut. Necháme vychladnout a až do spotřeby uchováváme v krabici na sušenky.

Kleingebäck (Kekse)

Ingwerplätzchen

280 g Mehl
½ Pk. Backpulver
2 Eier
200 g Zucker
20 g Ingwer (frisch gerieben)
140 g Butter

Alle Zutaten rasch zum Mürbteig kneten. Mürbteige sind sehr weich, sodass man sie vor weiterer Verarbeitung gut eine Stunde im Kühlschrank kaltstellen muss. Den kalten Teig rasch ausrollen, kleine Quadrate oder Dreiecke schneiden oder mit Form (ggf. mit kleinem Trinkglas) ausstechen. Backblech einfetten oder mit Backpapier auslegen, Plätzchen lose auflegen und bei 180 °C ca. 20 Min backen. Abkühlen lassen und bis zum Verzehr in einer Keksdose aufbewahren.

CUKROVÍ / KLEINGEBÄCK (KEKSE)

Rumové dortičky (Mitzi P.)

375 g mouky
1 kypřicí prášek
250 g másla
120 g cukru
2 vejce
strouhaná citronová kůra
200 g meruňkové marmelády
moučkový cukr, trocha rumu

Mouku smícháme s kypřicím práškem, přidáme sůl, vejce utřeme s cukrem a vločkami másla. Vypracujeme těsto a dáme na hodinu vychladit. Poté těsto vyválíme na pomoučené pracovní desce do tloušťky 2 mm a vypichujeme kulaté placičky. V předehřáté troubě pečeme při 175 °C zhruba 7–9 minut. Necháme vychladnout. Polovinu placiček potřeme marmeládou a položíme na ně zbylé placičky. Moučkový cukr utřeme s rumem do hladké polevy, placičky na povrchu polevou potřeme a necháme zaschnout.

Rumtörtchen (Mitzi P.)

375 g Mehl
½ Pk. Backpulver
250 g Butter
120 g Zucker
2 Eier
geriebene Zitronenschale
200 g Aprikosenkonfitüre
Pudermilch, etwas Rum

Mehl mit Backpulver mischen, salzen, Ei mit Butterflöckchen und Zucker glattrühren. Alles zu einem Teig verarbeiten und für eine Stunde kaltstellen. Den Teig auf einer bemehlten Arbeitsplatte ca. 2 mm dick ausrollen und runde Plätzchen ausstechen. Im vorgeheizten Backofen bei 175 °C 7–9 Minuten backen. Abkühlen lassen. Die Hälfte der Plätzchen mit Konfitüre bestreichen und die übrigen daraufsetzen. Pudermilch mit Rum zu einer Glasur glattrühren, die Oberseite der Plätzchen damit bepinseln und trocknen lassen.

CUKROVÍ / KLEINGEBÄCK (KEKSE)

Terasové sušenky (Mitzi P.)

180 g mouky

1 kypřicí prášek

150 g másla

50 g mletých loupaných mandlí

60 g cukru

vanilkový cukr

rybízové želé

moučkový cukr

Mouku smícháme s kypřicím práškem, přidáme cukr, vanilkový cukr, máslo, mandle a vejce a vypracujeme křehké těsto. Dáme na 20 minut do chladu. Těsto vyválíme na tenký plát a vypichujeme kolečka ve třech různých velikostech. V předehřáté troubě pečeme při 175 °C cca 10 minut do zlatohněda a necháme vychladnout. Rybízové želé zahřejeme, zamícháme a slepujeme jím dohromady vždy tři kolečka různých velikostí. Posypeme moučkovým cukrem.

Terrassengebäck (Mitzi P.)

180 g Mehl

1 Pk. Backpulver

150 g Butter

50 g geschälte gemahlene Mandeln

60 g Zucker

Vanillezucker

Johannisbeerengelee

Puderzucker

Das Mehl mit Backpulver mischen, Zucker, Vanillezucker, Butter, Mandeln und Ei zugeben und zu einem Mürbteig verarbeiten. Für 20 Minuten kaltstellen. Den Teig dünn ausrollen, und Plätzchen in drei verschiedenen Größen ausstechen. Im vorgeheizten Ofen bei 175 °C ca. 10 Minuten goldbraun backen und auskühlen lassen. Johannisbeerengelee erwärmen, glattrühren und damit jeweils drei Plätzchen verschiedener Größe zusammenkleben. Mit Puderzucker bestreuen.

VĚDĚLI JSTE, ŽE... v Jablonci se vařila káva již před více než 300 lety? Spisovatel Gustav Leutelt líčí, s jakou pýchou matka Jana Josefa Antonína Eleazara Kittela, legendárního doktora a ranhojiče z Krásné, chystala tehdy kávu svým hostům. Kávě Kittel připisoval zvláštní účinky. Jeho léčitelství um byl vskutku výjimečný, někteří lidé ho dokonce podezírali, že se spojil s ďáblem. To jeho dobré reputaci nikterak neublížilo.

Po druhé světové válce byla zrnková káva pro hladovějící Němce a Rakušany nedosažitelná. Ještě hůř na tom byli odsunutí sudetští Němci. Požitku se nechtěli zcela vzdát, proto si vařili kávu z opražených žaludů. A vida: dnes je „žaludovka“ znovu aktuální, vychvalovaná jako „obzvláště chutná a zdravá“. Návod naleznete na internetu.

WUSSTEN SIE SCHON, DASS... man in Gablonz Kaffee schon vor mehr als 300 Jahren kochte? Der Schriftsteller Gustav Leutelt schildert, wie stolz die Mutter des legendären Doktors und Wundheilers aus Schumburg, Johann Josef Anton Eleazar Kittel, einst ihren Gästen Kaffee auftrug. Dem Kaffee schrieb Kittel besondere Wirkungen zu. Kittels Heilkunst war erstaunlich, mancher glaubte sogar, er hätte einen Pakt mit dem Teufel. Seinen guten Ruf schmälerte es nicht.

Nach dem Zweiten Weltkrieg war Bohnenkaffee für die hungernden Deutschen und Österreicher unerschwinglich, noch ärmer daran waren die Vertriebenen. Um auf den Genuss nicht ganz zu verzichten, kochten sie Kaffee aus gerösteten Eicheln. Und siehe da: der Eichelkaffee feiert heute ein Auferstehen, als „besonders schmackhaft und gesund“. Die Anleitung findet man im Internet.

CUKROVÍ / KLEINGEBÄCK (KEKSE)

Albertky (Mitzi P.)

400 g mouky

100 g cukru

50 g másla

1 vejce

4 lžíce mléka nebo šlehačky

vanilkový cukr

prášek na pečení

Všechny přísady zpracujeme do drolivé masy. Nakonec přidáme tolik mléka, aby se těsto pojilo, nechalo se uhníst a rozválet. Vyválíme je do tloušťky nejméně 5 mm a vypichujeme sušenky. Pečeme do zlatova při 180 °C cca 8 minut. Nakonec je podle chuti ozdobíme cukrovou polevou a strouhaným kokosem, barevnými cukrovými perličkami, semínky (sezam, mák).

Když už ne císařské, tak alespoň královské: První sušenky Albert vyráběla koncem 19. století firma Bahlsen. Pojmenovány prý byly na počest manžela anglické královny Viktorie, prince Alberta Sasko-Kobursko-Gothajského.

Albertle (Mitzi P.)

400 g Mehl

100 g Zucker

50 g Butter

1 Ei

4 EL Milch oder Sahne

Vanillezucker

Backpulver

Alle Zutaten miteinander zu einer bröseligen Masse verarbeiten. Anschließend so viel Milch dazu geben, bis der Teig bindet, sich kneten und ausrollen lässt. Den Teig auf eine Stärke von mindestens 5 mm ausrollen und Kekse ausstechen. Die Kekse bei 180 °C ca. 8 Minuten goldgelb backen. Anschließend nach Lust und Laune mit Zuckerguss und Kokosflocken, bunten Streuseln, Körnern (Sesam, Mohn) verzieren.

Wenn schon nicht kaiserlich so immerhin königlich: Die Albertkekse wurden von der Firma Bahlsen erstmals Ende des 19. Jahrhunderts hergestellt. Der Überlieferung nach wurden die Kekse nach Albert von Sachsen-Coburg und Gotha benannt, dem Prinzgemahl der englischen Königin Viktoria.

CUKROVÍ / KLEINGEBÄCK (KEKSE)

CUKROVÍ / KLEINGEBÄCK (KEKSE)

Plněné čtverečky

640 g mouky
210 g cukru
3 žloutky
špetka soli
250 ml kysané smetany
náplň dle libosti

Těsto vypracujeme smícháním všech ingrediencí, vyválíme na tloušťku prstu, rádlím rozkrojíme na čtverce. Doprostřed každého dáme náplň (marmeládu, čokoládu apod.), okraje potřeme vejcem a pevně stlačíme. Na sádle vypěčíme do zlatova a nakonec posypeme cukrem.

VĚDĚLI JSTE, ŽE... k předvánočním radostem patřilo i pečení vánočního cukroví? Matky s dcerami společně vyráběly dokonalá mistrovská díla, čím více bylo druhů a čím více zdobené, tím více se oceňovalo umění hospodyňky. Peklo se většinou v noci, z dosahu „všetečných prstů“ mužské části rodiny. Reprezentativní výběr vánočního cukroví se pak balil do hezkých papírových krabiček a byl oblíbeným dárčkem při obligátních návštěvách mezi vánočními svátky.

Gefüllte Vierecke

640 g Mehl
210 g Zucker
3 Dotter
Prise Salz
250 ml Saure Sahne
Fülle nach Belieben

Teig aus Mehl, Zucker, Dotter, Salz, saurer Sahne gut verarbeiten, fingerdick auswalken, mit Teigrädchen in viereckige Stücke schneiden. In die Mitte jedes Vierecks eine Fülle legen (Konfitüre, Schokolade usw.), die Ränder mit Ei bestreichen und fest zusammendrücken. Im Schmalz goldgelb backen und anschließend mit Zucker bestreuen.

WUSSTEN SIE SCHON, DASS... zu den weihnachtlichen Vorfreuden auch das Backen der Weihnachtskekse gehörte? Mütter und Töchter fertigten wahre Kunstwerke, je mehr Sorten und je aufwändiger verziert, desto höher geschätzt wurde das Können der Hausfrau. Gebacken wurde meist nachts, um die „lästigen Finger“ der männlichen Familienmitglieder fern zu halten. Eine schöne Auswahl wurde jeweils in hübsche kleine Papierschachtel verpackt und war ein beliebtes Mitbringsel bei den obligaten Feiertagsbesuchen.